

5. Johanson, Lars, Csato, Eva A. The Turkic Languages. 2nd edition. London – New York: Routledge, 2022. 490 p.
6. Johanson, Lars. Turkic. Cambridge University Press, 2021.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-530-6-7>

Мусійчук В. А.

ORCID: 0000-0002-4456-4487

кандидат філологічних наук,

старший науковий співробітник,

в. о. завідувача відділу Азіатсько-Тихоокеанського регіону

Інститут сходознавства імені А. Ю. Кримського

Національної академії наук України

м. Київ, Україна

АКТУАЛЬНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ В'ЄТНАМСЬКОЇ ВІЙСЬКОВОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ У ВИСВІТЛЕННІ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ В МЕДІА

Ключові слова: в'єтнамська мова, військова термінологія, варіативність термінів, семантична інтерференція, неологізми, адаптація термінів.

Військова термінологія є важливою частиною мовної системи, що відображає специфіку бойових дій, технологічний прогрес і соціокультурні зміни. Російсько-українська війна як масштабний конфлікт спричинила активне оновлення термінології в багатьох мовах, зокрема у в'єтнамській. В'єтнамські медіа широко використовують військову лексику, що репрезентує як традиційні поняття, так і новітні реалії війни.

Попередні дослідження військової термінології у В'єтнамі охоплюють питання формування, адаптації та стандартизації термінів, з урахуванням зовнішніх впливів – китайської, французької, російської, англійської мов [1; 3]. Нові терміни часто виникають через калькування, транслітерацію або створення оригінальних словосполучень, що забезпечує водночас точність і зрозумілість для національної аудиторії [2].

Серед актуальних тенденцій розвитку військової термінології – активне впровадження неологізмів, пов'язаних з новими типами озброєння та способами ведення війни: *máy bay không người lái* (безпілотно́к), *drone kamikaze* (дрон-камікадзе), *chiến tranh mạng*

(кібервійна) тощо. Спостерігається варіативність у вживанні: використовуються як в'єтнамські відповідники, так і англіцизми, що ускладнює уніфікацію. Наприклад, паралельно вживаються *drone* і *máy bay không người lái*.

Основними механізмами оновлення є запозичення та калькування. Часто трапляються терміни з англійської, російської чи української мов, які іноді не адаптовані до в'єтнамської мовної системи. Це спричиняє семантичну інтерференцію, як у випадку з *chiến dịch đặc biệt* – калькою з російського *специальная военная операция*, що має політичне забарвлення, або *pháo phản lực*, що вживається і щодо загальної реактивної артилерії, і щодо конкретних систем, що створює плутанину.

Адаптація відбувається через описовий переклад, лексико-семантичну заміну, скорочення, транслітерацію. Власні назви сучасної зброї, як-от *HIMARS*, *Bayraktar*, зберігаються в оригіналі, але інтегруються граматично у в'єтнамські тексти. Такий підхід балансує між міжнародною уніфікацією та мовною специфікою.

Глобальний інформаційний простір суттєво впливає на формування в'єтнамської термінології, сприяючи міжнародному уніфікуванню, але водночас спричиняючи втрату національного колориту та появу політизованих кальок. Цей процес відображає тенденції глобалізації, інтенсивного інформаційного обміну, а також гібридного характеру сучасних воєн.

Отже, розвиток військової термінології у в'єтнамських медіа в контексті російсько-української війни є багатограним процесом, що охоплює історичні впливи, інновації, лінгвістичні адаптації та виклики глобального дискурсу. Варіативність, інтерференція та нестача уніфікації вказують на потребу подальших досліджень і створення стандартизованих глосаріїв, які забезпечать точність і зрозумілість медіадискурсу.

Література:

1. Trần Thị Hà (2018). Định danh của các thuật ngữ quân sự tiếng Việt có cấu tạo theo kiểu từ ghép chỉ phương thức, thủ đoạn chiến đấu. *Khoa học Ngoại ngữ Quân sự*, số 15–9/2018, tr. 11–17.
2. Trần Thị Hà (2018). Thuật ngữ quân sự trong Tiếng Việt trên bình diện cấu tạo và định danh: Luận án tiến sĩ ngữ văn. Hà Nội, TĐH Sư phạm HN.
3. Vũ Quang Hào (1991). Hệ thuật ngữ Quân sự tiếng Việt: Đặc điểm và cấu tạo thuật ngữ: Luận án tiến sĩ. ĐH Tổng hợp HN.